

Dosarul nr. 3ra-648/22
2-20158232-01-3ra-24062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Consiliului Superior al Magistraturii împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș, cu menținerea hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 15 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 21 decembrie 2020, prin intermediul cancelariei instanței de judecată, Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoană terță Marina Rusu (Curtiș) cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea acțiunii a indicat că la 8 februarie 2012, Marina Rusu (Curtiș) a fost numită în funcția de judecător la Judecătoria Taraclia pe un termen de 5 ani.

A relatat că odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, Judecătoria Taraclia a fuzionat, prin contopire, cu Judecătoria Cahul.

Drept urmare, la 29 septembrie 2016, judecătorul Marina Rusu (Curtiș) a fost transferat la Judecătoria Cahul, iar la 20 mai 2017, a fost numită în funcția de judecător la Judecătoria Cahul până la atingerea plafonului de vârstă.

A notat că la 19 septembrie 2017, a fost transferată temporar în funcția de judecător la Judecătoria Criuleni pe un termen de 6 luni, începând cu data de 15 octombrie 2017, ulterior perioada de transfer fiind prelungită cu încă 6 luni, și anume începând cu data de 17 aprilie 2018.

A menționat că prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 156/8 din 16 aprilie 2019, a fost anunțat concurs pentru suplinirea mai multor posturi vacante de judecător, printre care: la Judecătoria Chișinău – 3 posturi (sediul Ciocana – 2, sediul Rîșcani – 1 post) și la Judecătoria Criuleni sediul central – 1 post.

Ulterior, la 16 mai 2019, magistrata Marina Rusu (Curtiș) a depus cereri de participare la concursurile pentru suplinirea posturilor vacante de judecător, prin transfer, la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și Judecătoria Criuleni sediul central, motivând că familia sa compusă din 6 membrii (5 copii și dânsa, ea fiind unicul întreținător), locuiește din anul 2015 în mun. XXXXX, unde a procurat apartament prin ipotecă și nu are posibilitate să migreze în următorii 23 de ani.

Magistrata a specificat că deplasările tur-retur, din or. XXXXX până în or. Taraclia necesită cheltuieli suplimentare (89 de lei, într-o direcție, din XXXXX până în Taraclia cu transport public) și timp (8 ore zilnic în transport public), iar transferul va permite optimizarea și sporirea randamentului activității sale în funcția de judecător.

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/19 din 6 august 2019 cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător în unele judecătoria, a fost respinsă candidatura judecătorului Marina Rusu (Curtiș) pentru transfer la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și Judecătoria Criuleni sediul central, pe motiv că nu a întrunit voturile necesare (4 voturi pro și 4 voturi împotriva).

La 15 august 2020, Marina Rusu (Curtiș) s-a adresat cu plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind discriminarea indirectă pe criteriu de maternitate, iar la 7 septembrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a expediat în adresa Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității poziția sa în formă scrisă față de plângerea depusă de Marina Curtiș, cauza nr. 185/20.

Consiliul Superior al Magistraturii a fost informat că prin decizia din 6 noiembrie 2020, în cauza nr. 185/20, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a decis că, Consiliul Superior al Magistraturii, prin hotărârea nr. 321/19 din 6 august 2019, în raport cu judecătorul Marina Rusu (Curtiș), a admis discriminare pe criteriu de gen și maternitate în realizarea dreptului la muncă, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. b) Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității.

Totodată, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a recomandat Consiliului Superior al Magistraturii, la examinarea cererilor de angajare a candidaților la funcția de judecător și a

judecătorilor cu privire la transfer într-o altă instanță de judecată și audierea candidaților, să adreseze doar întrebări de concretizare care sunt legate direct de natura specifică a activității ori a condițiilor în care este realizată activitatea de muncă și numai dacă există anumite cerințe profesionale esențiale și determinate, cu condiția ca scopul să fie legitim și cerințele proporționale.

Deoarece a calificat decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 6 noiembrie 2020, în cauza nr. 185/20, drept neîntemeiată și adoptată cu încălcarea procedurii, motiv pentru care Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere prealabilă.

A menționat că selecția judecătorilor care solicită transferul într-o instanță de același nivel se realizează în bază de concurs care se desfășoară în condiții legale cu respectarea drepturilor candidaților, prin atribuirea punctajului fiecărui candidat și a votului acordat de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, iar pentru ca cererea de transfer a judecătorului să fie admisă, este necesar ca să fie întrunite aceste 2 condiții obligatorii.

A evidențiat prin hotărârea Plenului nr. 321/19 din 6 august 2019, în urma concursului desfășurat între 3 candidați care au solicitat transferul în instanța de același nivel, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor a acordat: candidatului Dumitru Bosîi – 65 de puncte, candidatului Ion Ghizdari – 61 puncte și candidatului Marina Rusu (Curtiș) – 57 puncte. Totodată, Colegiul de evaluare a acordat candidatului Dumitru Bosîi și candidatului Ion Ghizdari calificativul „foarte bine”, iar candidatului Marina Rusu (Curtiș) – calificativul „bine”.

În cadrul ședinței, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat motivarea personală a candidaților și corespunderea acestora funcției de judecător: motivele care au determinat candidatul să participe la concurs; determinarea vizând ocuparea funcției pentru care candidează; propuneri privind modernizarea și îmbunătățirea activității instanței și calității actului de justiție; fermitatea în expunere în cadrul interviului, precum și reputația persoanei în contextul prevederilor legale. La aprecierea candidatului, Consiliul a ținut cont de meritele acestuia, competențele sale profesionale, personale și sociale.

A susținut că în ședința publică a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, fiecare candidat pentru suplinirea funcțiilor de judecător prin transfer au prezentat motivarea personală, astfel beneficiind de dreptul de a-și expune obiectivele propuse spre realizare în caz că va accede la funcția data.

Analizând motivarea personală a candidaților, prin prisma argumentelor care i-au determinat să participe la concurs, ținând cont de meritele prezentate, competențele profesionale, personale și sociale ale candidaților, reputația acestora în sistem și societate, Plenul, în contextul prevederilor legale, a acordat acestora următorul punctaj: Dumitru Bosîi – 11 puncte, Ion Ghizdari – 15 puncte, Marina Rusu (Curtiș) – 10 puncte.

A opinat că motivul pentru care nu a fost admisă cererea judecătorului Marina Rusu (Curtiș) de transfer la o instanță de același nivel, este justificat, având la bază gradul de evaluare a candidaților de către Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, or, ceilalți candidați au obținut un calificativ mai înalt din

partea Colegiului de evaluare și Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, pe criterii obiective, stabilite de lege.

Decizia contestată în cauză scoate în evidență multiple vicii de natură juridică și încălcări care în mod indubitabil determină anularea acesteia, și anume că din aceasta nu se desprinde niciun motiv de drept, cât și de fapt concludent, pertinent, consistent și plauzibil în susținerea soluției adoptate în concordanță cu art. 31, 118 Cod administrativ.

A considerat că faptele constatate prin decizia din 6 noiembrie 2020, în cauza nr. 185/20, sunt fundamentate pe circumstanțe abstracte, evazive și declarative, concluziile reținute de Consiliu în decizie, fiind bazate pe presupuneri, aprecieri și concluzii arbitrare, dar nu pe date concrete, la care s-ar fi referit Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Suplimentar, decizia vizată nu conține temeiurile de fapt, ce au servit temei de adoptare a unei astfel de soluții, fiind citate doar norme de drept, aprecieri și concluzii arbitrare, întrucât pe lângă indicarea normelor de drept, decizia urmează să conțină materialele cercetate, investigațiile, probele, audierile, opiniile ale participanților contrare conținutului final al actului și concluzia autorității publice.

În accepțiunea art. 7 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, se consideră discriminatorii acțiunile angajatorului cu referire la refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei.

A explicat că, în conjunctura cadrului legal menționat, acțiunile Consiliului Superior al Magistraturii, în raport cu Mariana Rusu (Curtiș) nu cad sub incidența acestei norme, or, aceasta este angajată în calitate de judecător în Judecătoria Cahul, unde activează din anul 2012 pînă în prezent.

Astfel, respingerea cererii de transfer la o instanță de același nivel, cu același grad de salarizare, nu poate fi tratată ca refuz de a angaja persoana, iar concluziile Consiliului, potrivit cărora refuzul neîntemeiat de transfer, se consideră acțiune discriminatorie a angajatorului, așa cum este prevăzut la art. 7 alin. (2) lit. b), le consideră ca depășire a competențelor atribuite prin art. 12 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității.

A consemnat că plângerea Marinei Rusu (Curtiș) privind discriminarea în câmpul muncii pe criteriu de maternitate și sex nu întrunește toate cerințele art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012 și ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012.

La fel, a punctat că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității poate să examineze în fond doar acele fapte care pot fi încadrate într-o formă de discriminare, prevăzută de art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012 și care corespund criteriilor de admisibilitate reglementate la pct. 42 din Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012.

Cu referire la normele legale citate, a adăugat că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității urma să verifice admisibilitatea plângerii sub aspectul dacă plângerea a fost depusă cu respectarea

termenului de prescripție, să stabilească cu certitudine când acțiunile pretins discriminatorii notate în plângere au avut loc și probele privind data săvârșirii pretinsei fapte sau de la data la care se putea lua cunoștință de săvârșirea ei.

A atenționat că termenul de prescripție de 1 an pentru depunerea plângerii cu privire la pretinsa faptă de discriminare a expirat la 6 august 2020, iar plângerea cu privire la constatarea pretinsei fapte de discriminare a fost depusă la 15 august 2020. Or, termenul de prescripție (un an) pentru pretinsele fapte discriminatorii a început să curgă din momentul când petiționarul a luat cunoștință despre faptul respingerii cererii privind suplinirea posturilor vacante de judecător la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și Judecătoria Criuleni sediul central, prin transfer de la Judecătoria Cahul sediul Taraclia.

Așadar, a conchis că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nu putea trece la examinarea plângerii în fond, întrucât petiționara nu a instituit prezumția discriminării, după cum o cere Legea nr. 121/2012, fapt ce denotă încălcarea procedurii la examinarea plângerii depuse de Marina Rusu (Curtiș), inclusiv exercitarea dreptului discreționar contrar bunicii-credințe și scopului acordat prin lege, potrivit art. 137 Cod administrativ.

De altfel, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, contrar dispozițiilor art. 118 Cod administrativ, care instituie obligația motivării actului administrativ individual și care condiționează legalitatea acestuia, nu a indicat probele din care a rezultat concluzia că: motivul respingerii candidaturii petiționarei, fără a fi expres indicat în actul administrativ rezida în faptul că, petiționara, ulterior numirii în funcția de judecător, o perioadă îndelungată de timp s-a aflat în concediu de maternitate, apoi în concediu de îngrijire a copilului, astfel fiind suspendată din funcție timp îndelungat.

A notat că decizia de apreciere a candidaturilor, a motivării personale a candidaților și corespunderea acestora funcției la care aspiră, aparține în exclusivitate titularilor prevăzuți de Constituție și implică o apreciere întemeiată pe informațiile care sunt evaluate în mod personal de către fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii, care manifestă o opțiune personală.

Și-a întemeiat pretențiile în baza pct. 65 din Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, art. 10, 15, 20, 31, 69, 94, 96, 118, 119, 120, 189, 206, 209, 224, 225 Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii și anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 6 noiembrie 2020, în cauza nr. 185/19, ca fiind ilegală.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost anulată decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 6 noiembrie 2020, ca ilegală.

La 19 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la

17 septembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 23 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

La 23 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 27 septembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin decizia din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș, cu menținerea hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că potrivit materialelor dosarului administrativ, și anume stenogramei ședinței de audieri din 15 octombrie 2020 pe cauza nr. 185/20, ședința de audieri a fost desfășurată de către 3 membri ai Consiliului: Andrei Brighidin, președintele ședinței, Svetlana Doltu și Evghenii Goloșceapov, membri ai Consiliului, cu participarea petiționarei Marina Rusu (Curtiș) și a reprezentantului acesteia, avocatul Isae Cireș.

Totodată, instanțele de judecată au subliniat că decizia din 6 noiembrie 2020, în cauza nr. 185/20, a fost adoptată cu votul a 5 membri ai Consiliului, inclusiv președintele Consiliului, Ian Feldman și membrii Consiliului, Svetlana Doltu, Andrei Brighidin, Victorina Luca și Evghenii Goloșceapov.

Astfel, instanțele inferioare au precizat că doi membri ai Consiliului, președintele Ian Feldman și membrul Victorina Luca, au participat la adoptarea deciziei din 6 noiembrie 2020, fără însă a fi prezenți la ședința de audieri din data de 15 octombrie 2020, componența membrilor care au participat la audieri fiind modificată la adoptarea deciziei prin alăturarea a doi membri.

Ca urmare, au conchis instanțele de judecată că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității urma să participe în componența deliberativă atât la ședința de audieri, cât și la adoptarea deciziei, și anume în aceeași componență.

Subsecvent, instanțele ierarhic inferioare au reliefat că în cadrul ședinței de audieri, participanții la procedura administrativă din speță, necunoscând componența Consiliului care va adopta decizia pe cauza concretă, nu au nici posibilitatea de a înainta recuzări membrilor Consiliului.

La 6 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 15 iulie 2022, prin intermediul

poștei electronice, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că potrivit pct. 11 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, adoptat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, ședințele Consiliului sunt deliberative dacă la ele participă 4 membri.

A consemnat că legea prevede drept condiție obligatorie – cvorumul, doar în cazul ședințelor de deliberări (când se adoptă soluții pe cazurile cu privire la discriminare), nu și la ședințele de audieri.

A obiectat că decizia instanței de apel reprezintă o interpretare eronată a legii, precum că legea nu relevă competențe separate ale membrilor Consiliului în ce privește petrecerea ședințelor de audieri și adoptarea deciziilor.

Or, dimpotrivă, art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, prin „majoritate”, stabilește care trebuie să fie ponderea voturilor la adoptarea deciziilor, și nu are nicio relevanță pentru etapa ședinței de audieri.

A ținut să scoată în evidență că „ședințele de audieri” și „ședințele deliberative” sunt noțiuni distincte, iar instanța de apel în mod eronat a interpretat prevederile legale care reglementează modul de desfășurare a ședințelor deliberative ale Consiliului, ca fiind incidente în cazul ședințelor de audieri.

La fel, a supus criticii argumentul instanței de apel, precum că în cadrul ședinței de audieri, participanții la procedura administrativă enunțată, necunoscând competența Consiliului, care va adopta decizia pe cauza concretă, nu au nici posibilitatea de a înainta recuzări membrilor Consiliului.

În consecință, a punctat că susținerea respectivă constituie un exces de zel în argumentarea soluției adoptate de către instanța de judecată, având în vedere că reclamantul nu a invocat nicio pretenție de limitare a posibilității, dacă ar fi fost cazul, să declare recuzare anumitor membri ai CPEDAE, prin aceasta instanța de apel substituind rolul reclamantului în proces.

Mai mult, a relevat că această linie de argumentare este neîntemeiată, din motiv că Consiliul Superior al Magistraturii nu a participat la ședința de audieri din 15 octombrie 2020, iar în lipsa acestui interes, nu este justificată nicio pretenție în ceea ce privește pretinsa privare de dreptul de a înainta recuzări membrilor Consiliului.

Așadar, a reiterat că invocarea așa-numitei încălcări a posibilității de înaintare a recuzărilor membrilor Consiliului, constituie un formalism excesiv.

La 2 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus recurs motivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului a menționat că instanța de apel a interpretat în mod eronat normele de drept material și procedural, fapt care a generat concluziile

nefondate cu privire la necesitatea respingerii cererii de apel înaintate de Consiliu și menținerea hotărârii primei instanțe.

De altfel, a notat că instanța de apel a interpretat greșit prevederile pct. 11 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, concluzionând că cvorumul de cel puțin 4 membri se impune ședințelor de audieri.

Or, prezența unui număr de cel puțin 4 membri ai Consiliului este necesară doar pentru ședințele de deliberare ale Consiliului, și nu pentru cele de examinare a plângerilor (ședințe de audieri).

A menționat că potrivit prevederilor legale, în ședința de examinare a plângerii trebuie să participe membrul raportor și funcționarul asistent, precum și părțile.

Totodată, în funcție de disponibilitate, la ședințele de examinare a plângerilor, pot participa și alți membri, însă prevederile procedurale aferente etapei respective nu impun un număr/cvorum anumit pentru a petrece ședințele de examinare a plângerilor.

A subliniat că la ședința de examinare a plângerii, prevederile procedurale au fost respectate în totalitate, întrucât la ședința de audieri din 15 octombrie 2020, a fost prezent membrul raportor pe caz, Andrei Brighidin, alături de alți doi membri ai Consiliului, Svetlana Doltu și Evghenii Goloșceapov, iar la ședința de deliberare au fost prezenți toți cei cinci membri ai Consiliului: Ian Feldman, președintele Consiliului, Svetlana Doltu, Andrei Bridighin, Victorina Luca și Evghenii Goloșceapov.

La 15 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității copia recursului depus de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Igor Gurițanu, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, care a fost recepționată de către destinatari la data de 22 iulie 2022, potrivit avizelor de recepție (f. d. 74-75 vol. II).

La 30 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și Marinei Rusu (Curtiș) copia recursului depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursul formulat, care a fost recepționată de către destinatari la data de 5 septembrie 2022, potrivit avizelor de recepție (f. d. 76, 83 vol. II).

La 2 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la recursul depus de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș, solicitând declararea inadmisibilității acestuia sau, după caz, respingerea cererii de recurs, ca fiind neîntemeiată.

La 7 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la recursul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, solicitând

declararea inadmisibilității acestuia sau, după caz, respingerea cererii de recurs, ca fiind neîntemeiată.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 12 aprilie 2022, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurenți (f. d. 31 vol. II).

Este cert și faptul că la 6 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 41-41 verso vol. II).

Decizia motivată din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată la adresa electronică a Marinei Rusu (Curtiș) și a reprezentantului său, avocatul Isae Cireș, la 23 mai 2022, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 43 vol. II).

Se mai constată că la 15 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea recursului depus de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 50-52 vol. II).

Din materialul probator rezultă și că la 2 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus recurs motivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 70-71 verso vol. II).

Totodată, instanța de recurs constată că la materialele cauzei lipsesc date care ar atesta recepționarea deciziei motivate din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

Astfel, recursurile depuse de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, în raport cu materialele cauzei,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva

Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de Marina Rusu (Curtiș), reprezentată de avocatul Isae Cireș și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron